

K. Donelaičio aikštės Klaipėdoje sutvarkymo kraštovaizdžio architektūrinės idėjos atviro konkurso vertinimo komisijos narys,
LKAS Ekspertų tarybos narys prof. dr. Petras Grecevičius

Labdaros ir paramos fondo „Žaliuok mano mieste“ valdybos pirmininkui Arūnui Sakalauskui
K. Donelaičio aikštės sutvarkymo konkurso projektų vertinimo komisijos pirmininkui

ATSKIROJI KOMISIJOS NARIO NUOMONĖ „DĖL KONKURSO PROJEKTŲ GALUTINIO VERTINIMO REZULTATŲ“

Klaipėda, 2017-03-16

Labdaros ir paramos fondo „Žaliuok mano mieste“ iniciatyva organizuoti ir finansuoti ypatingai svarbaus kultūrinio kraštovaizdžio objekto sutvarkymo konkursinį projektą sveikintina ir remtina.

Komisijai pateikti 5 projektai. Visi jie iš esmės atitiko konkurso sąlygas. Nepakankamai aktyvaus dalyvavimo konkurse priežastys gali būti tai, kad tuo pat metu vyko kraštovaizdžio architektūros objektų konkursas Panevėžyje.

Komisijos narių daugumos nuomone atrinkti trys premijuotini projektai: „Keturi metų laikai“, „Metų atspindys“ ir „Aikštės pavasaris“.

Tenka pažymėti, kad komisijai pasiūlyti skirtingi vertinimo kriterijai. Į recenzentės G.I. Laukaitytės – Malžinskienės pateiktą vertinimo kriterijų sistemą ir profesionalias išvadas neatsižvelgta. Konkurso organizatorių pateikti trys vertinimo kriterijai (pav. ekonomiškumas) nesuteikė komisijos nariams galimybės visapusiškai objektyviai įvertinti projektų kokybę.

Deja, mano nuomone, konkursui pateiktų projektų kokybė nepakankama tam, kad kurį nors projektą be kardinalių korektūrų galima būtų realizuoti. Todėl esu įsitikinęs, jog pirmoji vieta neturėjo būti skirta, norint išvengti tolimesnių projektų realizavimo problemų, nes pagal konkurso sąlygas „Fondas gali kviesti trijų premijuotų darbų autorius į derybas dėl techninio projekto rengimo“. Bet nėra numatyta galimybė įpareigoti autorių atlikti projekto sprendiniuose esmines korektūras pagal vertinimo komisijos narių ar kitas rekomendacijas.

Praktiškai visuose projektuose siūlomi drastiški sprendimai susieti su esamų medžių likimu. Matomai projektų autorius suklaidino pateikta „Dendrologinės taksacijos išvadų kopija“, kurioje teigiama, kad beveik visi brandūs medžiai yra sergantys. Pasaulinė medžių gerovės praktika tokiu atveju numato galimybę medžius gydyti, išskyrus atvejus, jei jie kelia pavojų žmonėms. Darbų vertinimo metu komisijos nariams buvo įteikta Aleksandro Stulginskio universiteto miškininkų nuomonė, kuri priešinga minėtai dendrologinės taksacijos pažymoje išsakytai nuomonei, taip pat LKAS pirmininko A. Mituzo ir architekto E. Andrijausko rekomendacijos dėl aikštės sutvarkymo (2016.04.26). Konkurso dalyviai projektuose nepateikė aikštės sumedėjusios augalijos estetinio vertinimo, taip pat medžių lajų formavimo galimybių remiantis profesionalių arboristų patirtimi. Visuose projektuose mažai dėmesio skirta

rekreacijos galimybėms, ekologijai, apsaugai nuo Liepų gatve judančio automobilių srauto triukšmo (dalinai išskyrus projektą „745748“), dulkių bei cheminės ir vizualinės taršos.

Todėl, mano nuomone, aikštės sutvarkymas negali būti atliekamas remiantis šio konkurso rezultatais. Galimi du aikštės tvarkymo projekto atrankos keliai:

1. Konkursinis, t.y. skelbiant antrą konkursinių darbų etapą. Konkursas galėtų būti skelbiamas tik atlikus išsamius sisteminius esamų medžių tyrimus, o taip pat patikslinus konkurso sąlygas. Po to sektų techninio projekto rengimo procedūra.
2. Techninio projekto rengimas supaprastinto viešojo pirkimo būdu. Pirkimas galėtų būti skelbiamas tik atlikus išsamius sisteminius esamų medžių tyrimus, o taip pat parengus išsamią techninę užduotį.

Bet kuriuo atveju projektų rengimo grupėse turėtų privalomai būti kraštovaizdžio architektas (ai) ir dendrologas / arboristas. Visais atvejais privaloma diskusija su visomis Klaipėdos miesto bendruomenės tikslinėmis grupėmis.

LKAS deleguotas komisijos narys

Petras Grecevičius